

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 5. april 2016

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za obrambo

g. Žan Mahnič, predsednik

Odbor za pravosodje

g. Matjaž Nemec, predsednik

ZADEVA: ZAHTEVA ZA SKLIC SKUPNE NUJNE SEJE ODBORA ZA OBRAMBO IN ODBORA ZA PRAVOSODJE

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke zahteva, da se na podlagi drugega odstavka 48. člena, v povezavi z 32. členom Poslovnika DZ, skliče skupna nujna seja Odbora za obrambo in Odbora za pravosodje z obravnavo naslednje točke:

»Sum zlorabe pravosodja z uporabo kazenskega zakonika nekdanje SFRJ z namenom omadeževanja slovenske osamosvojitvene vojne in takratnega poveljnika 30. razvojne skupine Teritorialne obrambe Toneta Krkoviča z izkrivljanjem resnice v primeru sestrelitve helikopterja nad Rožno dolino v času vojne za Slovenijo«

I. Obrazložitev:

V letošnjem letu obeležujemo 25 let, odkar je Republika Slovenija postala samostojna in neodvisna država. Nastanek samostojne, neodvisne in demokratično utemeljene države Slovenije je edinstven in ključni dogodek v slovenski zgodovini. Je odraz narodovih stoletnih upov, narodne zavednosti ter pogumne in svobodne odločitve za lastno pot. In je spomin na čas, ko je bil slovenski narod enoten kot še nikoli dotlej.

Vendar, če se vprašamo, ali so sanje, težnje in hotenja, ki so takrat prevevala Slovenijo, Slovenke in Slovence, ko smo se odpravljali na glasovanje o odločitvi za samostojnost in

neodvisnost Slovenije, dejansko uresničena ali ne, poznamo odgovor. Slovenija žal danes ni takšna, kot smo si jo želeli.

Nedavno smo lahko v medijih prebrali, da je Okrožno sodišče v Ljubljani na podlagi zahteve za preiskavo zaradi suma umora med osamosvojitveno vojno na zaslišanje povabilo brigadirja Toneta Krkoviča zaradi »kaznivih dejanj po 46. členu KZ SRS v zvezi z 22. členom KZ SFRJ, v zvezi s 4. členom KZ SFRJ.« Vsekakor je pomenljivo dejstvo, da ljubljansko okrožno sodišče vodi postopek zoper brigadirja Toneta Krkoviča po nekdanji zakonodaji SFRJ.

Dejanje, ki se brigadirju Tonetu Krkoviču očita, naj bi se zgodilo med sestrelitvijo helikopterja nad Rožno dolino v Ljubljani, ki se je zgodila 27. junija 1991. V sestreljenem helikopterju sta takrat umrli Makedonec Bojanče Sibinovski in Toni Mrlak. Vdova pokojnega Mrlaka, Emilija Mrlak, Tonetu Krkoviču očita, da je ukazal sestrelitev helikopterja JLA, čeprav ta ni bil oborožen in naj bi Mrlak tajno sodeloval s Teritorialno obrambo in pripravljaj prevoz dveh helikopterjev JLA na slovensko stran. Vendar pa tovrstne govorice nikoli niso bile potrjene. Dejstvo je, da je pilot Mrlak imel možnost, da tistega dne odleti na ozemlje, ki ga je kontrolirala Teritorialna obramba, to je bilo takrat več kot 90 odstotkov slovenskega ozemlja, vendar tega ni storil.

Kljub tragičnosti dogodka za družino umrlih ne moremo spregledati dejstva, da je bilo ukrepanje takratnega poveljnika Krkoviča pri izvrševanju njegove zadolžitve pravilno, saj je Slovenija vodila obrambno vojno v skladu z mednarodnimi konvencijami in določbo ustanovne listine Združenih narodov, ki govori o pravici do samoobrambe.

Tone Krkovič kot takratni poveljnik 30. razvojne skupine Teritorialne obrambe, pozneje 1. specialne brigade MORiS, je sestrelitev vojaškega helikopterja, ki je kljub prepovedi letel v coni strogega varovanja, ukazal v skladu s temi konvencijami in določbami.

Dvanajst ur pred omenjeno sestrelitvijo je tedanje Predsedstvo Republike Slovenije v razširjeni sestavi izdalo uredbo, s katero je aktiviralo smernice za obrambo. S smernicami so bila aktivirana povelja za oborožen odpor, hkrati pa so bili vsi državljani Republike Slovenije na službi v Jugoslovanski armadi odpoklicani oziroma pozvani, da prestopijo na slovensko stran. Poziv je bil javno objavljen in tako znan ne samo v takratni Sloveniji, ampak v drugih takratnih jugoslovanskih republikah.

Na podlagi odredbe slovenskega predsedstva je v. d. načelnika republiškega štaba Janez Slapar izdal povelje, da morajo enote slovenske Teritorialne obrambe z bojnim delovanjem uničevati predvsem tehniko nasprotnika. Omenjeno povelje je veljalo najmanj 10 ur prej, preden je prišlo do sestrelitve helikopterja. Povelje je veljalo po celotni Sloveniji in poveljnik brigade, takrat še polkovnik, Tone Krkovič, je zgolj izvajal povelje, tako kot so ga izvajali tudi drugi poveljniki in pripadniki Teritorialne obrambe in slovenske policije po širšem območju Slovenije.

Ob tem velja poudariti, da je okrožno tožilstvo v Ljubljani kazensko ovadbo Emilije Mrlak marca lani že zavrglo, potem ko je ugotovilo, da je kazenski pregon zastaral. Državno tožilstvo je namreč presodilo, da dogodka ni mogoče presojati z vidika klasičnega kaznivega dejanja umora,

ampak bi lahko šlo kvečjemu za kaznivo dejanje protipravnega pobijanja in povzročanja ran sovražniku, a je kazenski pregon za to kaznivo dejanje zastaral.

Po poročanju medijev so na Okrožnem sodišču v Ljubljani potrdili, da so prejeli zahtevo za preiskavo zaradi dveh kaznivih dejanj umora po 46. členu Kazenskega zakonika Socialistične republike Slovenije v povezavi s Kazenskim zakonikom SFRJ. Po zaslišanju brigadirja Toneta Krkoviča se naj bi sodišče odločilo, ali bo uvedlo preiskavo.

Ne moremo spregledati absurdnosti dejstva, da se v Sloveniji leta 2016 enemu izmed glavnih osamosvojiteljev želi soditi po zakonih nekdanje države. Prav tako bode v oči, da je pod vabilo obdolžencu podpisana sodnica Deša Cener, ki je slovenski javnosti znana po oviranju parlamentarne preiskave o bančni luknji ter sporni preiskavi sedeža SDS in protiustavni zahtevi po zasegu celotne korespondence stranke.

Reprodukcija »afere« s sestrelitvijo helikopterja jugoslovanske armade leta 1991 ima prav gotovo širšo dimenzijo, ne samo kriminalizacijo osamosvojitelja Toneta Krkoviča. Poskusi kriminalizacije in diskreditacije najvidnejših osebnosti slovenske osamosvojitve trajajo že več let, zadnje čase pa z uporabo najpritlehnejših metod dobivajo vedno večje razsežnosti. Osamosvojitveni upor proti jugoarmadi se želi prikazati kot kriminalno dejanje, pri katerem so bili agresorski vojaki žrtve, osamosvojitelji pa zločinci. Po drugi strani pa je nelustrirano sodstvo oprostilo polkovnika JLA Borislava Popova, ki je bil obtožen vojnih hudodelstev zoper civilno prebivalstvo v času osamosvojitvene vojne.

Paradoksalno je, da v letu, ko praznujemo 25-letnico slovenske samostojnosti, slovenska sodišča, ki so oprostila agresorje, ki so sejali smrt in razdejanje pred 25 leti, po zakonodaji nekdanje SFRJ sodijo generalu Tonetu Krkoviču, enemu ključnih osamosvojiteljev.

Zato predlagatelji sklica skupne nujne seje Odbora za obrambo in Odbora za pravosodje menimo, da je o tem potrebno opraviti razpravo in pozvati Ministrstvo za obrambo in Ministrstvo za pravosodje, da z vso dolžno skrbnostjo v okviru svojih pristojnosti pomagata pri zaščiti plebiscitarne odločitve Slovencev in Slovencov ter nudita vso potrebno podporo posameznikom, ki so sodelovali pri zaščiti te odločitve in osamosvojitvi Slovenije.

II. Odboru za obrambo in Odboru za pravosodje predlagamo, da po končani razpravi sprejmeta naslednje sklepe:

1. Odbor za obrambo in Odbor za pravosodje najostreje obsojata poskuse kriminalizacije in diskreditacije posameznikov, ki so branili plebiscitarno odločitev za samostojno Slovenijo.
2. Odbor za obrambo in Odbor za pravosodje priporočata Ministrstvu za obrambo in Ministrstvu za pravosodje, da v okviru svojih pristojnosti brigadirju Tonetu Krkoviču nudita vso potrebno podporo, tako v obliki pravne pomoči kot tudi v obliki dokumentov, s katerimi razpolagata.

3. Odbor za obrambo in Odbor za pravosodje priporočata Ministrstvu za obrambo in Ministrstvu za pravosodje, da v okviru svojih pristojnosti nudita vso potrebno pomoč kateremukoli pripadniku Teritorialne obrambe, ki je sodeloval pri zaščiti plebiscitarne odločitve in s tem k osamosvojitvi Slovenije, in se ga zaradi tega kazensko preganja.

III. Poslanska skupina SDS predlaga, da na skupno nujno sejo Odbora za obrambo in Odbora za pravosodje povabite:

- Andrejo Katič, ministrico za obrambo;
- mag. Gorana Klemenčiča, ministra za pravosodje;
- generalmajorja dr. Andreja Ostermana, načelnika GŠ SV;
- Toneta Krkoviča, brigadirja in veterana vojne za Slovenijo;
- Milana Kučana, bivšega predsednika Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in predsednika predsedstva v času sestrelitve helikopterja nad Rožno dolino v Ljubljani;
- Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve;
- Zvezo veteranov vojne za Slovenijo.

Priloge:

- Reporter, 21.3.2016: Lov na osamosvojitelje
- <https://www.rtvsl.si/crna-kronika/zveza-moris-krkovic-je-s-sestrelitvijo-helikopterja-ravna-pravilno/389233>
- <https://www.rtvsl.si/crna-kronika/krkovic-streljali-smo-na-helikopter-ja-in-ne-na-mrlaka/389288>

Jože Tanko

Vodja poslanske skupine SDS